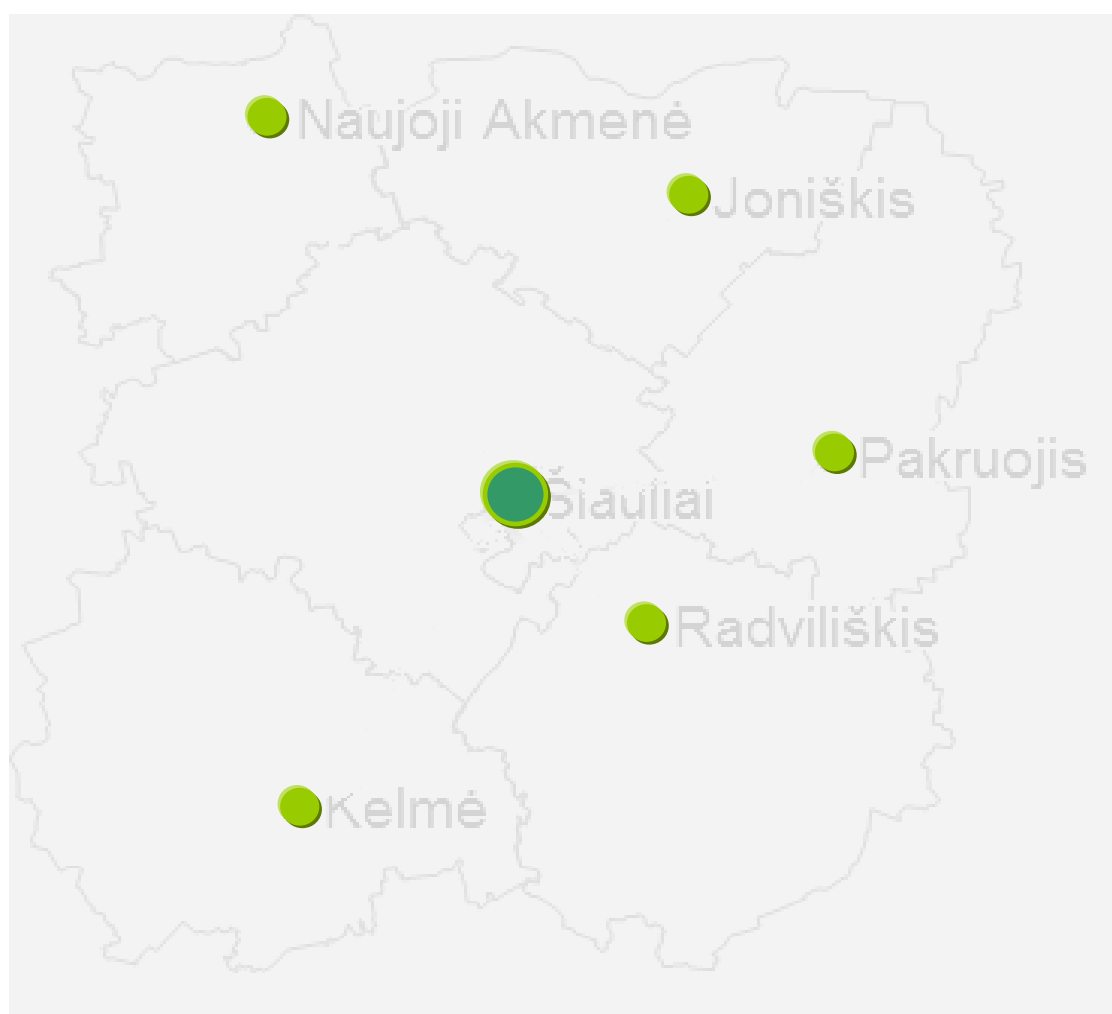

Šiaulių teritorinė darbo birža

Darbo rinkos prognozės 2011 metams

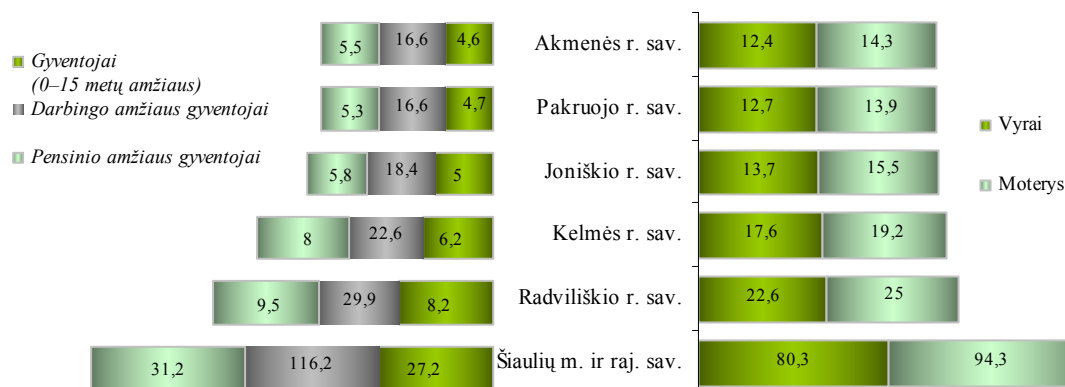
Nuo 1995 m. darbo birža, siekdama atskleisti ir numatyti galimus darbo rinkos pokyčius, kasmet atlieka ateinančių metų darbo jėgos užimtumo prognozę pagal Lietuvos darbo biržos metodiką, parengtą kartu su Švedijos nacionalinės darbo rinkos tarnybos ekspertais.

Demografinių procesų įvertinimas

Siekiant įvertinti pokyčius darbo rinkoje, tam, kad numatytume ateities tendencijas, svarbu atlikti demografinę analizę. Demografinių procesų pokyčiai daro įtaką visuomenės socialinei ekonominei raidai. Atliekant demografinių rodiklių analizę, remtasi Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikiamais rodikliais, atliktais tyrimais, bei prognozėmis.

Gyventojų skaičius. 2010 metų pradžioje Šiaulių apskrityje gyventojų skaičius siekė 341,7 tūkst., iš jų moterų – 182,3 tūkst., vyrų - 159,4 tūkst.

Gyventojų skaičius 2010 m. pradžioje (tūkst.)

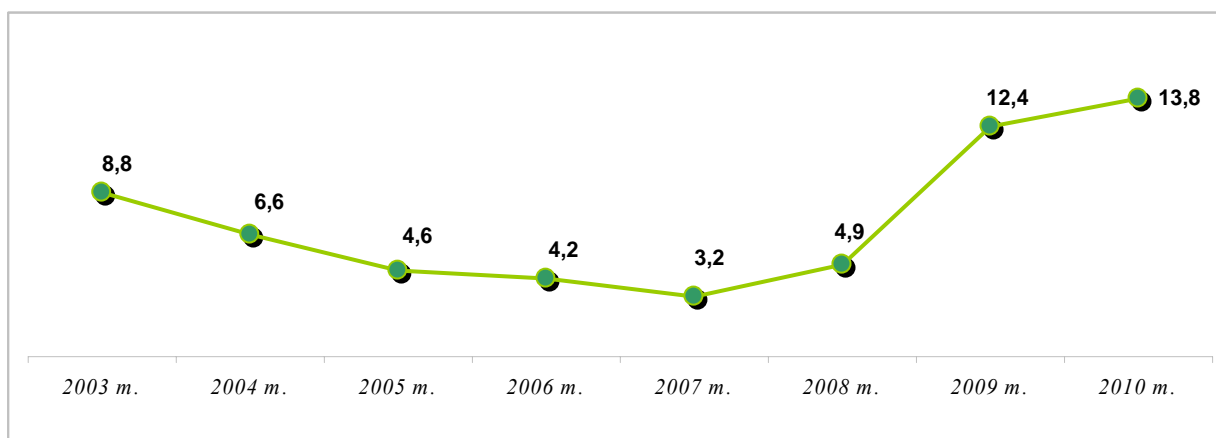

Darbo jėga, užimtumas ir nedarbas. Analizuojant situaciją pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pagrindinius gyventojų užimtumo rodiklius 2009 m. Šiaulių apskrityje užfiksuotas 68,4 proc. darbo jėgos aktyvumo lygis, vyrų – 71,4 proc. (5,8 proc. punktais didesnis nei moterų).

Užimtų gyventojų Šiaulių apskrityje 2009 m. buvo 142,6 tūkst., o užimtumo lygis siekė 58,5 proc.

1 lentelė

Šiaulių apskritis	Bendras	Vyrai	Moterys
Darbo jėgos aktyvumo lygis, proc.	68,4	71,4	65,5
Darbo jėga, tūkst.	166,2	83,5	82,7
Užimtieji, tūkst.	142,6	68,6	74
Užimtumo lygis, proc.	58,5	58,5	58,6

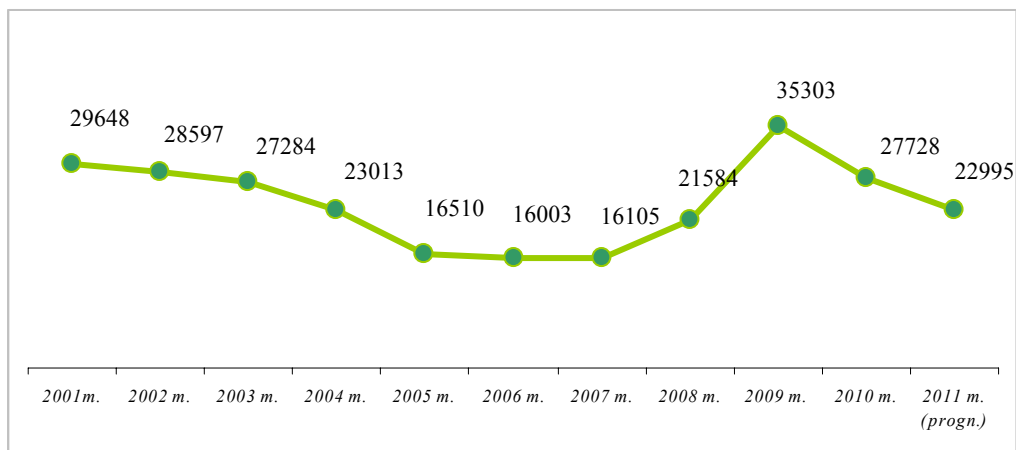
1 pav. Nedarbas (proc.)

Prognozuojama, kad teigiami ekonomikos pokyčiai 2011 metais stabilizuos nedarbo augimą.

Ūkio subjektų ypatumai. 2010 m. Šiaulių apskrityje veikiančių ūkio subjektų 6665, Šiaulių teritorinė darbo birža bendradarbiauja su 4990 įmonių.

Darbo jėgos pasiūlos ir paklausos prognozė

2010 metais į darbo biržą kreipėsi 27728 bedarbių, lyginant su praeitais metais besiregistruojančių bedarbių sumažėjo 21 proc.

2 pav. Bedarbių skaičiaus dinamika

Įvertinus darbo rinkos tendencijas prognozuojama:

- įregistruoti 23495 naujų laisvų darbo vietų;
- įregistruoti 22995 bedarbius;
- įdarbinti 22880 asmenų.

Bedarbių santykis su darbingo amžiaus gyventojais Šiaulių apskrityje sumažės 1,6 procentinio punkto ir sudarys 12,2 proc.

2 lentelė

Prognozuojama nukreipti į aktyvias darbo rinkos politikos priemones

Priemonės pavadinimas	Metų užduotis, dalyvių sk.
Profesinis mokymas, iš jų:	829
Bedarbių	802
Įspėtų apie atleidimą	27
Darbo rotacija	62
Bedarbių teritorinis judumas	64
Remiamas įdarbinimas:	5726
Įdarbinimas subsidijuojant	743
Darbo įgūdžių įgijimo rėmimas	369
Viešieji darbai (bedarbiams)	3702
Viešieji darbai (ieškantiems darbo)	912
Parama darbo vietoms steigti	1045
Darbo vietų steigimo subsidijavimas	12
Savarankiško užimtumo rėmimas (bedarbių)	3
Savarankiško užimtumo rėmimas (neįgaliųjų)	4
Vietinių užimtumo iniciatyvų projektai	16
Verslo liudijimai	1010
Iš viso:	7662

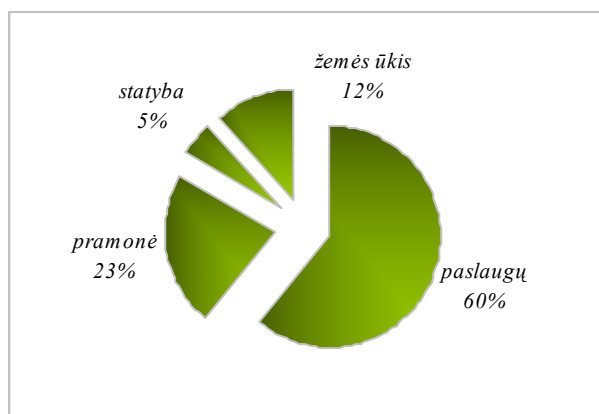
Darbo jėgos užimtumo prognozė

Respondentų struktūra

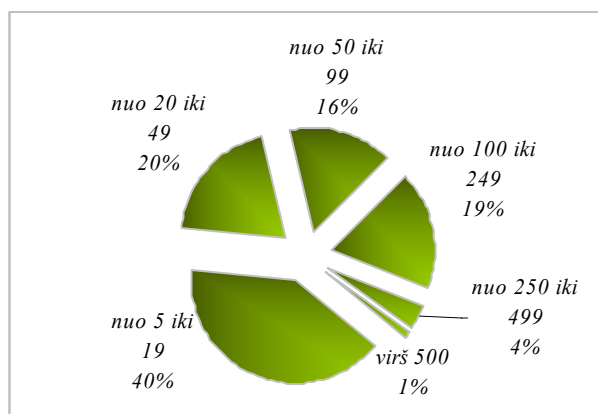
Prognozuojant 2011 metų darbo rinkos pokyčius Šiaulių apskrityje teritorinės darbo biržos skyriai atrankos būdu apklausė 543 darbdavius, kurių įmonėse apklausos metu dirbo 40,8 tūkst. darbuotojų. Prognozuojamas 2011 metų darbuotojų skaičius – 41,6 tūkst. (numatomas 2 proc. darbuotojų skaičiaus didėjimas).

Akmenėje apklausti 79 darbdaviai, Joniškyje – 82, Kelmėje – 80, Pakruojyje – 78, Radviliškyje – 73, Šiauliuose – 151 darbdavys.

Pagal nuosavybės formas apklaustos 397 privačios įmonės (73,1 proc.) ir 146 valstybinės (26,9 proc.).

3 pav. Pagal ekonomines veiklas

4 pav. Pagal dirbančiųjų skaičių

Trys iš penkių paslaugas teikiančios įmonė, kas ketvirta – pramonės įmonė.

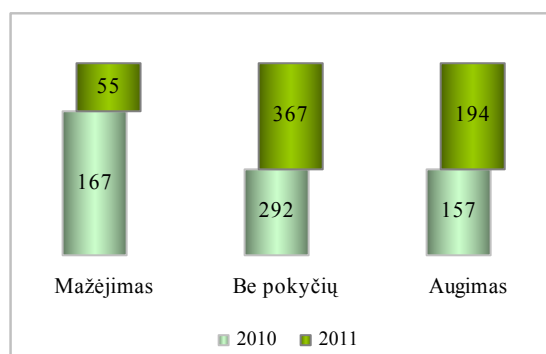
Apklausta 219 įmonių, kuriose dirba nuo 5 iki 19 darbuotojų, 109 įmonės kur dirbančiųjų skaičius nuo 20 iki 49 darbuotojų, 87 įmonės turinčios nuo 50 iki 99 darbuotojų, 101 įmonė, kuriose dirba nuo 100 iki 249 darbuotojų, 20 įmonių, kuriose dirba nuo 250 iki 499 ir mažiausiai apklausta įmonių, turinčių daugiau nei 500 darbuotojų – 7.

Įmonių veiklos, gamybos pokyčių prognozė

2010 metų pabaigoje šalies ūkyje matomi stabilizavimosi ženklai. Įmonių apklausa parodė, kad 2011 metais 31,5 proc. apklaustų darbdavių prognozuoja gamybos augimą ir 47,4 proc. planuoja investuoti į gamybos (paslaugų) vystymą.

2011 m. savo planuose kas trečia įmonė numato gamybos apimčių augimą, be pokyčių dirbs - kas antra įmonė ir mažinti veiklą numato tik kas dešimta įmonė.

Veiklos apimčių didėjimą daugiausiai prognozuoja paslaugų sektoriaus įmonės, kuriose dirba iki 100 darbuotojų.

5 pav. Gamybos apimčių vertinimas

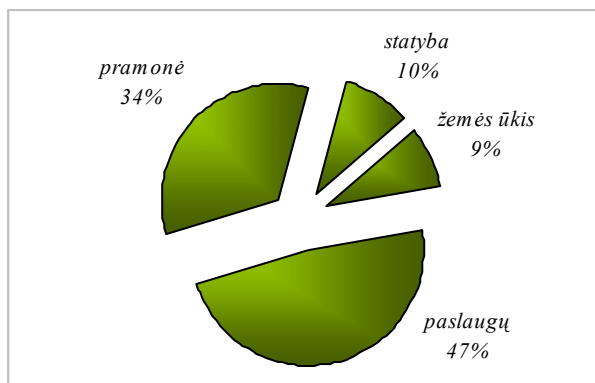
Gamybos apimčių didėjimą numato 35 proc. Šiaulių m. ir r. darbdavių, 32 proc. Pakruojo darbdavių. Mažinti veiklą numato kas penktas Akmenės darbdavys.

47,4 proc. apklaustų darbdavių numato investicijas į įmonių plėtrą, daugiausiai paslaugų sektoriuje, bei mažose įmonėse, kuriose dirba nuo 5 iki 19 darbuotojų. 2011 metais investuoti į įmonių plėtrą planuoja 60,3 proc. Pakruojo darbdavių, 52,9 proc. Šiaulių ir 50,1 proc. Radviliškio darbdavių.

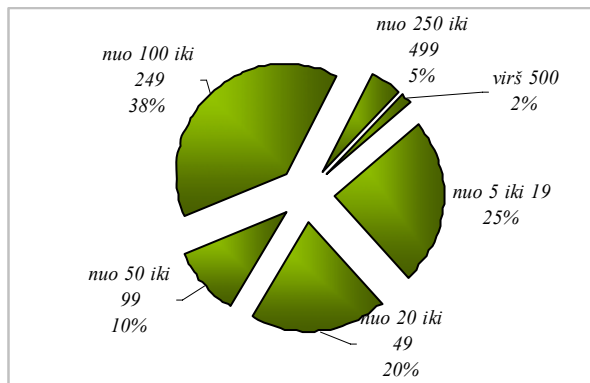
Darbo vietų steigimas, likvidavimas

2011 metais:

- numatoma įsteigti 832 darbo vietas;
- darbo vietas įsteigs kas trečia įmonė;
- įmonės steigs vidutiniškai po 5 darbo vietas;
- daugiausiai darbo vietų bus įsteigta:
 - kas antra vieta paslaugų sektoriuje ir kas trečia pramonės įmonėse;
 - įmonėse, kuriose dirba nuo 100-249 darbuotojų;
 - kvalifikuotiems darbininkams.

6 pav. Pagal ekonomines veiklas

7 pav. Pagal dirbančiųjų skaičių

Pagal nuosavybės formas:

- 759 arba 91,2 proc. – privačiame sektoriuje;
- 73 arba 8,8 proc. – valstybiniame sektoriuje.

Pagal išsilavinimą:

- 70 arba 8,4 proc. su aukštuoju išsilavinimu;
- 628 arba 75,5 proc. su profesiniu išsilavinimu;
- 134 arba 16,1 proc. neturintiems kvalifikacijos.

Didžiausias darbo vietų steigimas planuojamas paslaugų ir pramonės įmonėse – 81 proc. Paslaugų sektoriuje bus įsteigtos 399 naujos darbo vietos:

Transportas ir saugojimas - darbo vietos sunkiasvorių sunkvežimių ir krovininių mašinų vairuotojams, lengvųjų automobilių, taksi vairuotojams,

Didmeninė ir mažmeninė prekyba – darbo vietos pardavėjams, pardavimo vadybininkams;

Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla – darbo vietos virėjams, padavėjams;

Administracinė ir aptarnavimo veikla – verslo vadybininkams, apsaugos darbuotojams;

Viešasis valdymas ir gynyba – apsaugos darbuotojams.

Pramonės sektoriuje numatoma įsteigti 282 naujas darbo vietas:

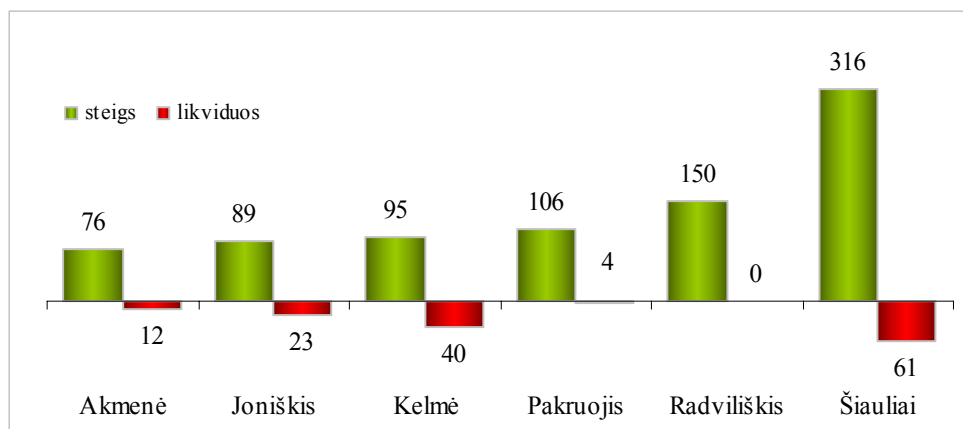
Drabužių siuvimo įmonėse – darbo vietas siuvėjams, audėjams;

Baldų gamybos įmonėse – darbo vietos medienos apdirbimo mašinų operatoriams, baldžiams;

Medienos bei medienos ir kamštienos gaminių, išskyrus baldus, gamybos įmonėse – medienos ruošos darbininkams.

Statybos sektoriuje 2011 metais darbdaviai planuoja įsteigti 80 naujų darbo vietų – daugiausia vietų įsteigs plataus profilio statybininkams.

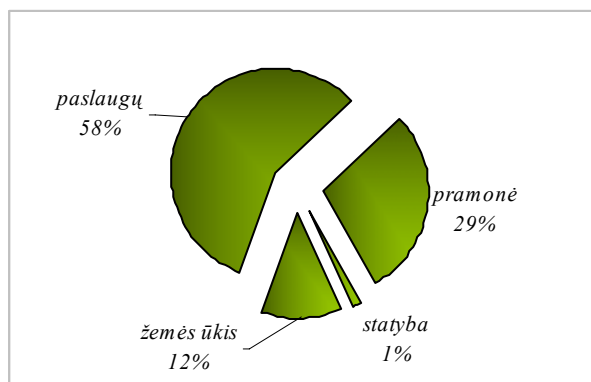
Žemės ūkyje planuojama įsteigti 71 darbo vietą.

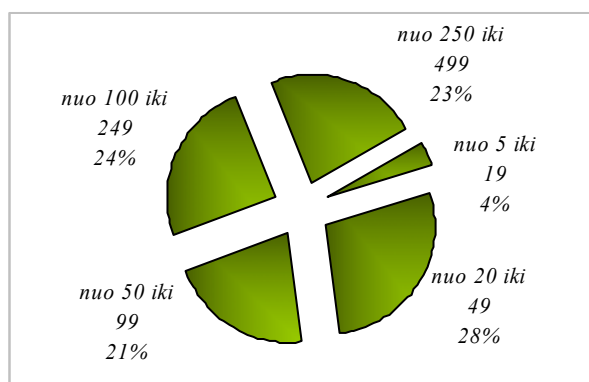
8 pav. Prognozuojamas darbo vietų pokytis

2011 metais:

- numatoma likviduoti 140 darbo vietų;
- darbo vietas numato likviduoti kas ketvirta įmonė;
- daugiausia darbo vietų bus likviduota:
 - paslaugų sektoriuje;
 - įmonėse, kuriose dirba nuo 20 iki 49 darbuotojų;
 - kvalifikuotiems darbininkams.

9 pav. Pagal ekonomines veiklas

10 pav. Pagal dirbančiųjų skaičių

Pagal nuosavybės formas likviduos:

- 115 arba 82,1 proc. – privačiame sektoriuje;
- 25 arba 17,9 proc. – valstybiniame sektoriuje.

Pagal išsilavinimą:

- 24 arba 17,2 proc. su aukštoju išsilavinimu;
- 58 arba 41,4 proc. su profesiniu išsilavinimu;
- 58 arba 41,4 proc. neturintiems kvalifikacijos.

Paslaugų sektoriuje numatoma likviduoti darbo vietas: mokytojams, buhalteriams, pardavėjams, ugniagesiams, medienos apdirbimo staklių operatoriams, nekvalifikuotiems darbininkams.

Kas penkta likviduojama darbo vieta pramonės įmonėse. Likviduojamos darbo vietos pieno produktų gamintojams, traktorininkams.

Didžioji dalis likviduojamų darbo vietų statyboje ir žemės ūkyje – nekvalifikuotiems darbininkams.

Pokyčiai darbuotojų poreikio struktūroje pagal įmonių ekonomines veiklas, darbuotojų skaičių ir darbuotojų išsilavinimą

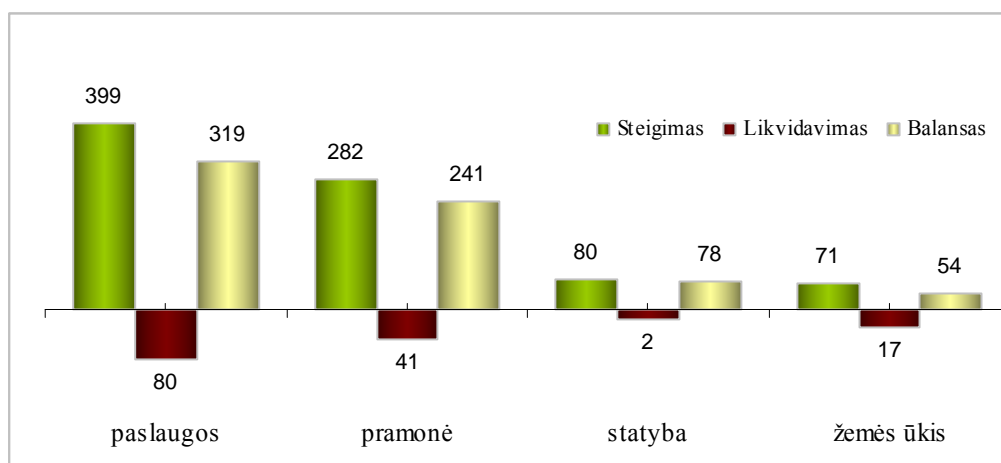
Remiantis darbdavių apklausa sekantiems metams numatoma:

- įsteigti 832 naujas darbo vietas;
- likviduoti 140 darbo vietų.

Steigiamų darbo vietų balansas 2011 metais teigiamas – skirtumas tarp likviduotų ir įsteigtų vietų – 692.

Darbo vietų bus įsteigta šešis kartus daugiau nei likviduota.

91,2 proc. naujų vietų bus įsteigta privačiame sektoriuje ir 8,8 proc. – valstybinėse įmonėse.

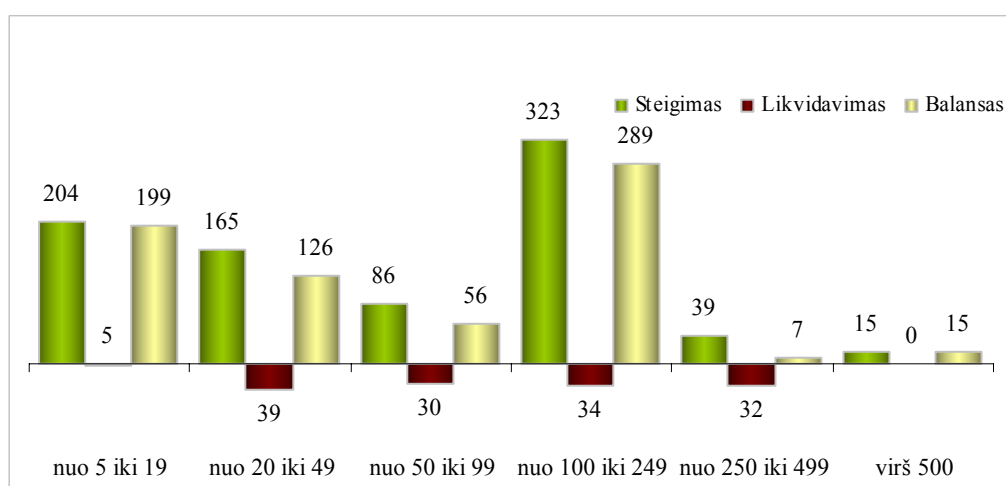

11 pav. Pagal ekonomines veiklas

Darbo vietų steigimą, kaip ir likvidavimą, daugiausiai numato paslaugų ir pramonės įmonės.

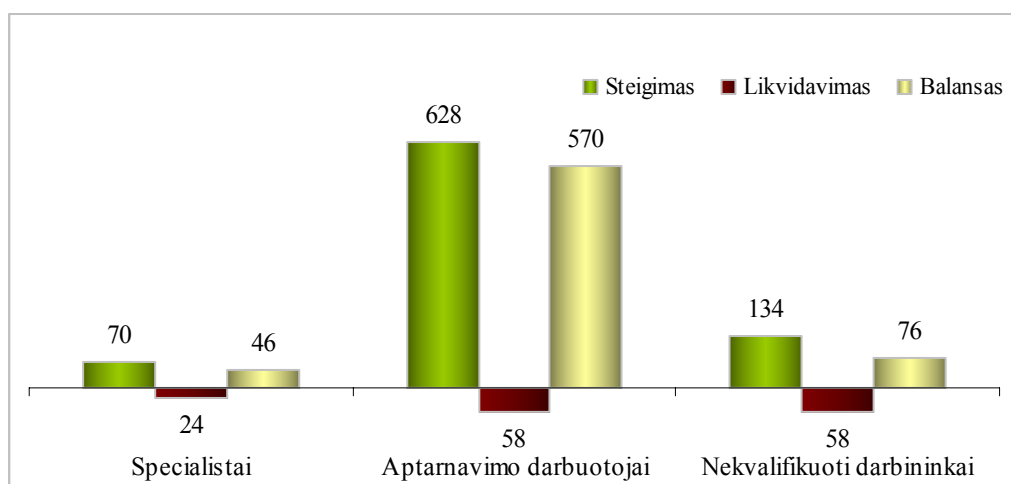
46 proc. arba 319 darbo vietų balansas numatomas paslaugų ir 35 proc. arba 241 darbo vietas balansas pramonės įmonėse.

Šiaulių apskrityje teigiamas naujų darbo vietų balansas numatomas tiek mažose, tiek ir didelėse įmonėse.

12 pav. Pagal dirbančiųjų skaičių

Didžiausias darbo vietų balansas numatomas įmonėse kuriose dirba nuo 100 iki 250 darbuotojų (sudarys 42 proc. nuo viso darbo vietų balanso). Įmonėse, turinčiose iki 20 darbuotojų, numatomas 29 proc. balansas, nuo 20 iki 50 darbuotojų – 18 proc., nuo 50 iki 100 darbuotojų – 8 proc. balansas ir įmonėse per 250 darbuotojų – 3 proc. balansas.

13 pav. Pagal dirbančiųjų išsilavinimą

82 proc. arba 570 darbo vietų balansą 2011 metais darbdaviai prognozuoja aptarnavimo darbuotojams, mažiausias darbo vietų balansas numatomas specialistams 7 proc. arba 46 darbo vietas. Nekvalifikuotiems darbininkams prognozuojamas 11 proc. arba 76 darbo vietų balansas.

Apibendrinus darbdavių apklausos duomenis paaiškėjo, kad per 2010 metus 12 proc. darbdavių pajuto kvalifikuotos darbo jėgos stygių. 8 proc. darbdavių pažymėjo, kad trūko kvalifikuotų darbuotojų, 3 proc. darbdavių pajuto darbuotojų su patirtimi trūkumą ir 1 proc. darbdavių nurodė kitas darbuotojų įdarbinimo problemas – žema darbuotojų kvalifikacija, nenoras dirbti.

Darbo rinkos profesinio mokymo poreikis

Prognozuodami bendradarbiavimą su darbo birža apmokant darbuotojus:

- 56 proc. darbdavių atsakė neigiamai;
- 31 proc. dar neapsisprendė;
- 13 proc. darbdavių atsakė teigiamai.

Darbdavių poreikis profesiniam mokymui:

paslaugų sektoriuje: pardavėjų, virėjų; vairuotojų E kategorijų;

pramonės įmonėse: siuvėjų, medienos apdirbimo staklių operatorių, pardavėjų, baldžių;

statyboje: dažytojų, mūrinių, apdailininkų;

žemės ūkyje: traktorininkų.

Įsidarbinimo galimybės Šiaulių apskrityje 2011 m.

Didelės:

Specialistams – pardavimo vadybininkams, buhalteriams, draudimo vadybininkams, šilumos energetikos inžinieriams, siuvimo technologams, programuotojams, gydytojams, bendrosios praktikos slaugytojams.

Kvalifikuotiems darbininkams - tarptautinio krovininių vežimo transporto priemonės vairuotojams, siuvėjams, virėjams, barmenams padavėjams, konditeriams, pardavėjams, plataus profilio statybininkams, betonuotojams, dailidėms, elektrikams, suvirintojams, automobilių remontininkams, šaltkalviams surinkėjams.

Ribotos:

Specialistams – statybos inžinieriams, elektros inžinieriams, elektronikos inžinieriams, konstruktoriams, miškininkams, anglų kalbos mokytojams, darželio ir lopšelio auklėtojams, vertėjams, socialiniams darbuotojams, reklamos vadybininkams;

Kvalifikuotiems darbininkams – traktorininkams, ugniagesiams gelbėtojams, plytų mūrinių, stogdengiams, staliams, santechnikams, skardininkams, baldžiams, katilinės kūrėjams.

Darbo rinkos tendencijos 2011 metams

- Situacija Šiaulių apskrities darbo rinkoje gerės;
- darbo vietų bus įsteigta šešis kartus daugiau nei likviduota;
- darbo pasiūlymų augimas Šiaulių apskrityje numatomas pramonės įmonėse;
- daugiausia pasiūlymų bus kvalifikuotiems darbininkams;
- išliks kvalifikuotų darbininkų darbo jėgos pasiūlos ir paklausos suderinamumo problema;
- nedarbas Šiaulių apskrityje mažės ir 2011 metų pabaigoje sudarys **apie 12 procentų**.